

Ivan Binar

Bibiana píská na prsty

Ivan Binar

Bibiana
píská na prsty

Ilustrace
Veronika Podzimková

MEANDER

Tato kniha vychází s laskavou podporou
Ministerstva kultury České republiky
a firmy Messenger service, a. s., Praha

Veškerá práva vyhrazena
© Ivan Binar, 2009
Illustrations © Veronika Podzimková, 2009
Photo © Zdeněk Helfert, 2009
Epilogue © Jana Čeňková, 2009
© Meander, 2009

ISBN 978-80-86283-73-9

1

Babička dovedla znamenitě pískat na prsty. Pískala silněji než pištec na píšťalu a nepotřebovala k tomu nic než dva prsty a ty měla vždycky po ruce, takže zahvízdat mohla kdykoli, třeba v koupelně nebo dokonce na motocyklu, protože dokázala řídit i jednou rukou. Ale musela si sundat rukavici, to je pravda. Přehvízdla i svoji silnou motorku Kawasaki a to už je něco! – Bibiana by taky chtěla umět pískat na prsty, ale ne a ne se to naučit. Na flétničku dokázala i podle not, jenže na flétnu se nepíská, na flétnu se hraje. Kdyby aspoň trochu, nemuselo by to být tak silně, jako hvízdá babička, ale aby to bylo slyšet aspoň do kuchyně... Ani to ne! Ačkoli si prsty strčila do pusy správně, ačkoli mocně zadula, nic. Vydala jenom trapný sykot a prsty měla celé mokré. Prostě slabota.

„Jak tě to mám naučit?“ říkala babička. „Do pusy ti nevlezu. Copak já vím, jak to dělám? Jen tak položím ukazovák a prsteník na spodní řadu zubů a na jazyk... Taky mně to zpočátku nešlo, ale pak najednou, zrovna jsem pásla kozu, a hvízd, samo od sebe. Zkoušej, děvčico, nevzdávej se, jednou na to přindeš.“

„Uměla máma taky pískat na prsty?“ zeptala se Bibiana, protože chtěla o mámě vědět všechno; a taky o tátovi. Tahala to z babičky po kouskách, naráz by toho bylo příliš i na babičku. Ani za celý den by nestačila vypovědět všechno. O mámě a o tátovi věděla Bibiana jenom od ní.

„Ne, na prsty máma pískat nedokázala,“ řekla babička, „ale táta, ten to uměl báječně. Pískal jinak než já, na čtyři prsty. Strčil si do pusy ukazovák a prostředníky a hvízd, až se stromy ohýbaly. Ale když jel na kole a chtěl takhle hvízdnout, musel bez držení.“ – Bibiana to zkusila oběma rukama jako tatínek... a zase nic.

Babička nemá času nazbyt; celé dny prodrandí na motorce a Bibiana je pořád sama doma. Babička totiž vydělává na živobytí jako rychlý posel; z důvodů nám neznámých se rychlým poslům

říká *messenger*. – Má na sobě černou koženou kombinézu, černé kožené rukavice, černé kožené šněrovací boty do půlky lýtek a na hlavě přílbu oranžovou jako schránka na dopisy. Babička je svým způsobem vlastně pohyblivou poštovní schránkou. Lidé jí svěrují zásilky, jejichž doručení nestrpí odkladu. Babička si nasadí oranžovou přílbu, nakopne kawasaki a je v trapu. Je stokrát rychlejší než státní pošta. Je rychlá jako blesk řízený vysílačkou. Ve vysílačce to zachrastí, ozve se centrála:

„Holešovice, Komunardů dvanáct, druhé patro, Jelen.“

„Rozumím,“ řekne babička do vysílačky a zopakuje: „Jelen z Holešovic, Komunardů dvanáct.“

Aby nedošlo k mýlce. Když babička v Holešovicích u Jelenů na zápraží sundá přílbu, hledí na ni pan Jelen jako na zjevení a divže neupustí láhev slivovice v dárkovém balení.

„Copak jste nikdy neviděl rychlou poslicu?“ řekne babička. „Určitě jste čekal mladého messengeru s knírem!“

6

„Něco na ten způsob,“ připustí pan Jelen a sotva vzpomatený z překvapení svěří babičce láhev slivovice v hedvábném papíře s karafiáty. Jeho kamarád Valdemar Stuchlík z Vršovic, Moskevská padesát, páté patro, má dnes padesáté narozeniny, jenže pan Jelen s ním slavit nemůže, protože si v neděli ve Stromovce při fotbálku zvrtnul kotník. Tak mu aspoň po rychlé poslici posílá dárek.

Než pan Jelen na prahu svého bytu v Holešovicích dovypráví příběh zvrtnuté nohy, aniž by postřehl, že mluví do prázdna, už si pan Stuchlík Valdemar ve Vršovicích nalévá na jeho a na své zdraví první štamprlku. Je to valašská slivovica z Březnických Pasek, domácí. – Babička ovšem nejedí jenom do Vršovic, na Letnou nebo do Hrdlořez či Ládví, jezdí také do Liberce, Kutné Hory nebo do Vrchotových Janovic, někdy dokonce až na Moravu. A Bibiana je věčně sama doma.

S Pipilottou se ovšem nedá vůbec mluvit. Tak vyděšenou kočku nemají nikde na světě, taková je pouze tahle Pipilotte. Tři dny a tři noci sbírá v temném koutě pod skříní odvahy, než se odhodlá vylézt na světlo. A pak se tři dny odhodlává, má-li Bibianě skočit do klína. Když se už chystá ke skoku, zaslechne zahoukat auto... a zase zmizí ve svém koutě. Tráví tam většinu svého zděšeného života a svítí si při tom očima. Kdyby na ni vyjukla myš, museli by ji odvézt rovnou k psychiatrovi.

Občas přijdou za Bibianou Jeníček s Mařenkou, ale nikdy se nezdrží dlouho, protože jsou neposední. Jeníček je zdatně neposednější; sotva dopije kakao, už na Mařenku doráží:

„Pojďme!“

„Počkej,“ říká Mařenka, „jen co Bibianě nakreslím princeznu Bibianu.“

Bibiana by byla nejraději, kdyby Jeníček s Mařenkou nikam nechodili a byli tu s ní. Jenže to nejde. Jeníček s Mařenkou mají svoje rodiče, své povinnosti a k tomu ještě také svou neposednost.

Jeníček strašně rychle běhá. Sám to o sobě tvrdí, a protože Mařenka nic nenamítá, bude to asi pravda. V Bibianině pokoji by se s běháním daleko nedostal. Ale na Letenské pláni, poblíž národního cirkusu Jo-Joo, tam to Jeníčkově běhá samo! Utíká rovně a najednou nečekaně zabočí doprava; pak zase kus rovně a vtom klička doleva, znovu směr přímý. Kvůli zmatení pronásledovatele znovu doleva. Tyhle figle se naučil od zajíců. Do kličkujícího Jeníčka by se tuze špatně trefovalo.

Mařenka nakreslí princeznu Bibianu s nesmírně dlouhýma nohama – sahají až na spodní okraj papíru, sotva se tam ještě vejdu křišťálové střevíčky – v růžových šatech, do zlatých vlasů jí přikreslí zlatou korunku plnou drahokamenů... a může se frčet na královský ples. – Jakmile je princezna hotova, už jsou ti dva v trapu. A Bibiana zůstane zase sama, jenom se zvířaty.

7

Nastala nejvhodnější chvíle pro hvízdání. Co kdyby to zkusila tatínkovým způsobem, oběma rukama: ukazováky a prostředníky opřít o spodní řadu zubů, podložit jazyk, zhluboka se nadechnout a... Zase nic! Jenom sykot, jako když z papiňáku uchází pára.

2

V neděli odpoledne bývá divadlo. To ovšem neznamená, že divadlo musí být každou neděli stůj co stůj. Někdy mívá babička službu. Lidé si totiž posílají vzkazy a rozmanité předměty i v neděli a o svátcích. Pak musí babička startovat a divadlo se nehraje. Z technických důvodů. Kdyby vybírali vstupné, museli by vracet. Jenže vstupné se nevybírání, je to soukromé Babiččino divadlo a babička hraje zadarmo, sobě pro potěchu a dětem pro radost i poučení. Však je také na průčelí nad oponou zlatý nápis BABIČKA DĚTEM. – Kdyby jí náhodou zavolali z dispečinku a babička musela nakopnout

kawasaki a odjet s posílkou, dohrála by to zítra anebo některý jiný den. Ale dneska se hraje. Služební vysílačka leží v předsíni vedle telefonu a žádné volání se neozývá.

Babička otřela divadlo mokrým hadrem a odstranila to, co tam Papageno přes týden natrousil; vyndala z krabic herce a postavila kulisy. Po třetím zvonění začne představení. Diváci už se shromáždili: Jeníček si dal židli k Bibianině levé ruce, Mařenka usedla po pravici. Rybka Akara přitiskla tlamičku na sklo akvária, aby jí nic neuniklo, a kočka Pipilotte povystrčila hlavu zpod skříně, připravená vrhnout se kdykoli zpátky do bezpečí svých temnot. Papageno jim seděl nad hlavami a tvářil se povýšeně – jako by ho celé to Babiččino divadlo ani trošku nezajímalo. Dneska se hraje Pohádka o Honzovi, o tom hloupém a líném peciválovi.

K některému miminku, jen co se narodí, přijdou tři sudičky a přisoudí mu, co ho v životě potká. Třeba Šípkové Růžence přisoudily, že se píchne trnem do prstu a usne i s celým zámekem. Zámek zaroste šípkovými růžemi a Růženka bude spát tak dlouho, dokud ji z toho nevyseká princ na bílém koni. Honzovi sudičky přisoudily, že se ožení s princeznou. Ale nebude to jen tak! – A právě o tomto Honzovi se v neděli odpoledne hraje v Babiččině divadle.

K Honzovi se doneslo, co mu sudičky přisoudily, a protože je tuze líný a taky hloupý, čeká jen, až za ním nějaká princezna vyleze na pec, vezme si ho za muže a tím pádem z něj udělá krále. Honza si tedy leží na peci a cpe se buchtami. Když sní poslední buchtu, spustí z pece po provázku prázdný košík a máma mu do něj znovu naloží: s tvarohem, povidly a s mákem. Honzovi chutnají všechny buchty bez rozdílu, ale makové trochu míň, zatímco povidlové trochu víc. Cpe se vleže na zádech a pozoruje přitom mouchy; přilétají a zase odlétají, lezou na stropě. Venku je jaro plné květů, po něm léto s teplou vodou v rybníku, pak přijde podzim a dozrají jablka, po podzimu zima se sněhem, ale Honza pořád leží na peci a cpe se buchtami. Kdyby nebyl hloupý, překonal by tu svou lenost a dělal něco kloudného; třeba by mohl mámě naštipat dříví. Kdyby nebyl líný, snadno by z pece seskočil a běžel do školy. Vždyť ani číst a psát neumí! Jenomže Honza je hloupý a líný dohromady, a tak se dál na peci válí, cpe se a hledí do stropu na pilné mouchy.

„Tohle nechápu!“ vykřikla Bibiana, protože v Babiččině divadle se smí při představení vykřikovat. „Má zdravé nohy a válí se na peci!“

„Ani my tohle nechápeme,“ přidali se Jeníček s Mařenkou. Také pro ně byl hloupý a líný Honza na peci nepochopitelný. Pipilotte, Akara a Papageno mlčeli, jako by na Honzu neměli názor. – Tu neděli se už od Honzy vůbec ničeho nedočkali. V předsíni totiž zazvonil telefon a zachrastila vysílačka, babička si oblékla koženou kombinézu, nasadila oranžovou přilbu a nastartovala kawasaki.

Centrála rychlých poslů naléhavě volala, aby vyzvedla jezevčíka Breburdu v Karlově Studánce v Jeseníkách a doručila ho domů, do Prahy. Breburda se totiž v horách zaběhl a horská služba ho objevila vklíněného do skalní průrvy, o hladu a žízni, až po třech dnech usilovného pátrání. Naštěstí si nic nepochroumal; naštěstí měl na obojku jméno, adresu a telefonní číslo; jenže jeho páníček Václav Mezera, bydlící v Praze na Žižkově, Domažlická 9 v prvním patře, musel z Jeseníků odjet náhle, ještě než Breburdu vypátrali, protože mu volali, že má zatopený byt. Nebo zaplavený? Jako naschvál! Zrovna když se v Jeseníkách pátralo po ztraceném Breburdovi... Voda už naštěstí z bytu vytekla a Breburda se naštěstí našel. A do třetice tu byla v pohotovosti rychlá poslice babička s motorkou a Breburda není doga ani vlkodav, je malý jezevčík a snadno se vejde do batohu. – Tím pádem však bylo po divadle...

10 Jeníček s Mařenkou u Bibiany v pokoji ještě chvíli zůstali. Mařenka se dala do skoku přes švihadlo, Jeníček si prohlížel loutky v krabicích pod divadlem. Nejvíc ho zaujal čert Kozumplík: na levé noze měl místo chodidla koňské kopyto, nad čelem vyrůstaly růžky, vzadu mu z kalhot čouhal ocas a jazyk lezl z pusy až k druhému knoflíku u košile. Jeníček to zkoušel po něm, ale nedokázal vypláznout jazyk ani přes bradu. Mařence se dařily dvojskoky i skoky se zkříženými rukama, švihadlo svištělo jako vítr, nemohlo se zastavit. Bibiana ji sledovala s obdivem a taky se závistí. Po chvíli se zdola ozvalo ťukání násadou od smetáku, ať už toho nechají, vždyť by se mohli propadnout o patro níž. – Mařenka se tedy opásala švihadlem, popadla Jeníčka za ruku a že už musí. Seběhli po schodech, přeběhli Letenskou pláň a odběhli do parku skotačit na hřiště U Hrocha. Tam s nimi Bibiana bez babičky nemohla...

Pipilottu ťukání zdola tak vyděsilo, že zmizela v hlubinách skrýše pod skříní, Papageno si načechral zelené peří, slétl z garnýže do klece, zaklapl za sebou dvířka, aby ho nikdo nerušil, a pustil se do slunečnicových semínek; Akara se skryla v houští vodních rostlin a Bibiana zůstala v pokoji sama. Sáhla po myši u stolu s počítačem a otevřela si branku do jiného světa:

Ocitla se v obrovském, nerozkrojeném ementálském sýru plném chodbiček: nahoru, dolů, doleva a doprava, řítla se jimi, ačkoli přitom seděla klidně a bezpečně u stolu, jako by vězela ve vozíčku prapodivné horské dráhy na Matějské pouti, až se jí dělaly mžitky před očima. Ta chodba přece nemůže být nekonečná... A co se stane pak? Podaří se jí včas zabrzdit, nebo se rozplácne na sýrovém konci o sýrovou zeď? Co když je sýr nakrojený a Bibiana z něj vylítne? Bude padat temným, studeným a prázdným prostorem? Raději toho nechala. Po chvíli jí to nedalo a vyzkoušela jiné hry: námořní bitvu a hledání pirátského pokladu, závody horkovzdušných balonů, sestřelování stíhaček

a zachraňování lidí z hořícího domu, ale žádné potěšení to nepřinášelo. Ťukla na myš a z virtuálního světa se vrátila do důvěrně známého pokoje.

Přesunula se k oknu s výhledem do dvora. Ve větvích mirabolánu se v mírném větru pohupoval vybledlý parašutista z umělé hmoty. Visí tam už dlouho na popruzích padáku, z něhož se stal špinavý cár, nikdo ho nedokáže sundat. Vedle mirabolánu roste ořech s usychajícími větvemi a vytáhlá hrušeň tenká jako proutek se snaží předrůst domy, které ji svírají, a sáhnout si do mraků. Dozrávající hrušky ji však ohýbají k řídkému trávníku. – Na dvorku nebylo človíčka, jenom dvě straky slídily mezi stromy a pátraly, co by se dalo ukrást a odnést do hnízda. Lidé sem přicházeli, jenom když potřebovali vyhodit odpadky do popelnic.

Začalo se smrákat. Kde jen ta babička tak dlouho vězí? Kéž by se jí mohla vydat naproti... Nejlíp autem. Bibiana sáhla po dálkovém ovládní červeného ferrari na baterky a vyrazila. Co to dalo, s předpisově rozsvícenými světly se řítla pokojem. Občas zatroubila, aby se vědělo, že jede Bibiana. Vyhýbala se židlím a nohám od stolu, projela kolem Babiččina divadla, kličkovala pod skříněmi a kolem gauče, po koberci a po parketách, hnala se přes Černý Most ku Hradci Králové, řítla se na Šumperk, babičce naproti... Vtom skřípot brzd, smyk, červené ferrari vrazilo do nohy od stolu, náraz je obrátil na střechnu, zpátky na kola a zase na střechnu... Kola se nepřestala točit, stále se ve vzduchu otáčela a otáčela, než došly baterie.

Bibiana seděla na vozíčku, dálkové ovládní držela v ruce a vůbec ji nenapadlo, že by měla hračku vypnout. Vybavila se jí osudná událost, k níž došlo před bezmála sedmi lety: Za volantem seděl tatínek a vedle něj maminka. Malinká Bibiana si hověla vzadu za tatínkovými zády v sedačce, na klíně chovala Nánu s opravdovými vlasy, v kostkovaných šatech s bílým límečkem. Zrovna ji peskovala za to, že nechce rohlík s máslem... A pak jí Nána i s rohlíkem vylítla z ruček. Ucítla náraz, ohlušil ji třeskot plechu a skla, popruhy ji sevřely, padl na ni stín. Svět se zatočil a roztříštil se na malé kousky. Bibiana se propadla do tmy, nastalo dlouhé nic. Jak dlouho trvalo, nemohla vědět, ztratila se sama sobě. – Našla se v nemocniční posteli, za okny svítilo slunce a nad ní se skláněla babička; usmívala se na ni podivným úsměvem, ve kterém byla radost, a zároveň hluboký smutek.

„A to už je napořád?“ zeptala se babičky jednou po divadle Mařenka. „Bibiana nebude už nikdy běhat?“

„Nebude. To by se musel stát zázrak,“ povzdechla si babička.

„Já bych moc chtěl, aby se ten zázrak stal,“ řekl Jeníček.

„Jenže zázraky se stávají jenom v pohádkách,“ řekla babička. „S tím už nende nic dělat.“

a v košíku zbývaly už jenom tři: dvě makové a jedna povidlová, tu si schovával nakonec, povidlové má nejradši. A máma nikde. Ráno odběhla do drožďárny za tři potoky a devatery hory pro droždí, protože v krámě došlo a bez droždí buchty nevykynou. Jak se zdá, Honza bude muset nějakou dobu strádat. Aby toho nebylo dost, ještě mu sem na pec přivane větřík cizí dívčinu. Že by princeznu? Takový drobeček s nosem od pampelišek přece nemůže být na vdávání! V kalhotách a tričku, s teniskami na nohou, to přece není princezna, jeho nevěsta...

„Vem si buchtu,“ řekl Bibianě, když se uvelebila na peci. Připadlo mu patřičné, aby návštěvě něco nabídl, a nic jiného na peci neměl. Honza byl sice hloupý a líný, rozhodně však ne lakomý; snad jen trošičku, ale jenom když se jednalo o buchty. – Ať si nebere povidlovou, ať sáhne radši po makové, přál si, ale neřekl to nahlas. Po buchtě s povidly sáhla Bibiana čirou náhodou.

„Děkuju!“

„Kde se tu bereš?“ zeptal se Honza.

„Sama nevím...“ odpověděla Bibiana po pravdě a zakousla se do buchty. Byla to báječná buchta, pohádková!

„Já tu čekám na princeznu...“

„Já vím, babička nám o tobě začala hrát divadlo, ale nedohrála. Jmenuješ se Honza a myslíš si, že za tebou princezna vyleze na pec,“ řekla Bibiana. „Jen bych ráda věděla, jak to dopadne... Babička musela pro zaběhnutého Breburdu,“ dodala tajuplně, „až do Karlovy Studánky v Jeseníkách!“

„Sudičky mi přisoudily, že se ožením s princeznou,“ holedbal se Honza. „Takže se tím pádem stanu králem a hotovo! Co sudičky přisoudí, s tím se nedá hnout.“

„Jak to víš? Copak si můžeš pamatovat, co ti kdo nakukal, kdyžs ležel v kolíbce s dudlíkem v puse a chrastil chrastítkem?“

„Na sudičky se nepamatuju, to je pravda,“ připustil Honza, „ale doneslo se mi to...“ Ještě stále mu vrtalo hlavou, není-li právě Bibiana slibovanou princeznou. Proč by jinak přistávala zrovna u něj na peci?

„Tobě se doneslo, že budeš králem? A kde budeš kralovat? Na peci? Na peci přece kraluješ i bez princezny.“

„To je pravda, nic mi tu nechybí,“ nafoukl se pyšně, ale očima sjel ke košíku, v němž se krčila poslední buchtička. Raději po ní honem chmátl.

„A co když se ti to nedoneslo správně? Třeba ti sudičky přisoudily, že pukneš na peci přecpaný buchtama?“

„Že ty jen tak šprýmuješ...“ vyděsil se Honza. Vůbec ho nenapadlo, že by mu sudičky mohly přisoudit něco docela jiného. Tahle malá Bibiana v teniskách mu pěkně zamotala hlavu.

Máma se vrátila s nepořízenou. Droždí nekoupila ani za třemi potoky a devatero horami, protože droždárna vyhořela – uhodil do ní blesk – a než postaví novou, budou se muset obejít v širokém okolí bez buchet a bez koláčů.

„Co budeme jíst?“ zahořekoval zoufalý Honza.

„Placky,“ řekla máma odhodlaně. „Obyčejné placky budeme dělat, na ty není droždí potřeba.

„Placky?“

„Placky!“

16

Bibiana nabyla dojmu, že došlo k něčemu strašnému, snad i nejhoršímu: hloupý a líný pohádkový Honza nebude mít buchty! Aby nezemřel hladu, bude muset jíst o-by-čej-né placky. Může snad dojít k větší katastrofě? – Co by nemohlo! Podle zákona schválnosti k ní došlo v tu ránu. Pec, Honzův domov a útočiště, jeho celý svět, se totiž zachvěla v základech, temně v ní zaburácelo... Bibiana odtud v mžiku seskočila, prolítla otevřeným oknem a zastavila se až na dvorku mezi slepicemi; také máma stačila vycouvat na zápraží. Jenom líný Honza zůstal na svém místě. A to neměl. V peci to luplo a bylo po ní. Kuchyň zahalil černý oblak. Pec jim spadla, jen tak sama od sebe, a starý pecař jako naschvál nebyl doma. Kdopak jim teď postaví novou, když mladý pecař to sám nedokáže... Budou muset počkat na starého, až se vrátí z cest. Když se po chvíli prach se sazemi usadil, zkoprnělý pecivál nasedl na peci, ale na hromadě; celý umouněný, našťestí nezraněn. Z pece zbyla jen kupa cihel, hnědé hlíny, černých sazí a zelených kachlů.

V tu chvíli si Honza uvědomil, že došlo k zásadní změně v jeho životě. V kuchyni bez pece jej určitě žádná princezna nevyhledá. Nezbyvá, než se chystat na cestu. Musí se umýt a převléknout do čistého. – Zatímco se dával do pořádku, máma tu spoušť uklidila natolik, že mohla Honzíčkovi na cestu upéct aspoň placky. Kuchyňský sporák tu pohromu přečkal bez úhony.

Bibiana pomáhala Honzově mámě při úklidu a také s plackami. Bylo to báječné, dělat něco pro někoho. Úžasný pocit, že je někomu užitečná, zažívala Bibiana poprvé v životě. Až dosud se všichni starali o ni. Kdyby uměla stavět pece, určitě by Honzovi postavila dvě – na všední dny jednu a druhou sváteční. – Vtom si vzpomněla na babičku. Už by mohla být zpátky z Jeseníků a jezevčík Breburda už bezpochyby vrtí ocáskem na Žižkově a slibuje svému páníčkovi Václavu Mezerovi, že se už nikdy nezaběhne. Třeba zrovna teď našla babička v Bibianině pokoji převržený vozíček – bez Bibiany.

Mohlo by ji to pořádně vyděsit. – Neměla by se vrátit? Babička si bude dělat zbytečné starosti... Jenže jak a kudy? Cesta zpátky by snad mohla být stejná jako cesta sem. Snad by stačilo dát prsty do pusy... Hvííízd, a Bibiana bude zpátky. Ve svém pokoji, na vozíčku.

Ano, vrátí se teď hned. Nemůže přece nechat babičku v obavách a v nejistotě. Všechno jí vypoví a pak se zas vrátí sem. Vždyť je to tak snadné, stačí hvízdnout. Ale co když to zafungovalo jenom jednou jedinkrát? – A tu si vzpomněla, že má v kapse telefon! Babička by jí přece zavolala, kdyby našla její vozík prázdný! To znamená, že je stále ještě na cestách. Za jízdy na motorce má vypnutý telefon. Bibiana jí pošle vzkaz:

BABI, NEBOJ!

VSE O.K.

BIBI

A je to!

Kuchyně byla jakžtakž uklizená, Honza umytý a učesaný, převlečený do čistého, máma u plotny pekla placky.

„Až přijdeš na zámek, nezapomeň pozdravit,“ připomněla Honzovi.

„Co bych dělal na zámku?“ nechápal Honza.

„Jdeš si přece pro princeznu! A kde jinde bys ji našel?“

Ten bambula se chtěl stát králem a nevěděl, kde hledat princeznu! Přitom byl zámek od chalupy na dohled. Vždyť ten Honza honzatý o princeznách vůbec nic nevěděl! Není divu! Jak se mohl dozvědět něco kloudného na peci?

„Co kdybych šla, Honzo, s tebou?“ napadlo Bibianu. Ještě nikdy nebyla na zámku a opravdovou princeznu taky ještě nikdy neviděla, ani pana krále.

„To tak! Nebudu se vláčet s nějakou cizí holkou, když si jdu pro princeznu. Jaks přilítla, tak si zas odlítli.“ Popadl ranec s plackami a vykročil. Na zámku bude co by dup, do večera by mohli být s princeznou zpátky v chalupě. Pokud si ho tam hned nenechají, aby jim dělal krále...

17

18

Honza měl jasno: na zámku požádá krále o princeznu ruku a do večera by mohl být zpátky v chalupě i s princeznou. Cestou se zastaví u mladého peceře a řekne mu, aby jim – až bude starý doma z cest – přišli postavit novou pec. Do té doby to budou muset vydržet s princeznou bez pece a bez buchet. V horším případě zůstanou na zámku, Honza si nasadí korunu a bude kralovat.

Bibiana jasno neměla, nevěděla, co podniknout. Jedno zdařilé zahvzdání, a rázem se ocitla v jiném světě, zdravá jako rybička. Po letech strávených na vozíčku mohla najednou chodit, běhat, vznášet se nad zemí. Důvěrně známý pokoj s důvěrně známými předměty a bytostmi byl ten tam. Loutkové divadélko se proměnilo v sice podivný a záhadný, přesto však přívětivý svět. Neseděla tu bezmocně s rukama v klíně, aby nezúčastněně sledovala děj, který kdosi předvádí pro její pobavení. Stanula rovnýma nohama uprostřed událostí, odkázaná sama na sebe. Nikde nikdo, kdo by jí přikázal nebo aspoň naznačil, co má dělat. Zmocnil se jí dosud nepoznaný pocit lehkosti, neomezované svobody. Jenže co s tím? Smí teď snad všechno? Ale v chaloupce s Honzovou mámou a zbouranou pecí přece nezůstane! Rozhodla se, že půjde rovnou za nosem.

„Počkej, taky ti nadělám aspoň pár placek na cestu,“ volala za ní Honzova máma, ale Bibiana jí už mávala na rozloučenou z rozkvetlé louky. Vznášela se kousíček nad zvlněnou travou a rozkývanými hlavičkami jarních kytek. Slunce hřálo a ptactvo křičelo. Dívala se ke slunci a dělala velké kroky-skoky, aniž by se dotkla země, aniž by zkřivila jediné stéblo trávy nebo šlápla na květinu. Neuvažovala o tom, jak je to možné. Všechno v tomto novém světě brala jako samozřejmost, o níž není třeba přemýšlet, stejně by se ničeho rozumného nedobrala. Naseděla se ažaž, proč by se teď nemohla proskotačit? – Pustila se za motýlem. Vznášel se třepetavě od kytky ke kytce, jakoby poháněn čímsi neviditelným, snad větrem. Na křídlech měl vykulené oči, byla to babočka paví oko, to se pozná hned.

I Bibiana to poznala, ačkoli motýly znala jenom z obrázků. Pustila se za ním. Nechtěla ho polapit, k čemu by jí byl? Jen si ho prohlédnout zblízka, sáhnout si na něj, možná pohladit, kdyby se dal... Nevěděla, jak jsou křehcí, nevěděla, že motýli se nehladí.

Jenže motýl to věděl, a proto prchal; třepetavým letem jí unikal, ale pak na ni počkal na růžovém vstavači. Už se ho téměř dotýkala lehounkým ukazováčkem, motýl však zatřepetal pavími oky a odvlál o kus dál, na žlutou Inici květel. Jako by si hráli na honěnou. Pak na uschlý pelyněk od loňska, na modrý oměj šalamounek, na palici jitrocele a odtud se třepotal dál, až zmizel za mezí spadající k polní cestě. Byla porostlá odkvetlými trnkovými keři a šípkovými růžemi, z jejichž poupat se klubaly květy. Takovým trnitým křovím by se neprodrala ani liška. Bibiana se odrazila a následovala motýla přes ostnatou překážku. Motýl na ni čekal na cestě; rozevíral a zavíral křídla, jako by zhluboka dýchal vyčerpaný honičkou. Seděl na rameni tloušťkovi, který se ve stínu křoviska cpal plackami. Bibiana přistála vedle pohublého uzlíku se zbytkem placek.

„Co za mnou lezeš?“ vyhrkl Honza, když po leknutí nabral dech.

„Já nelezu, já se přece vznáším!“ namítla Bibiana rázně.

„Tak co se za mnou vznášíš?“

„Nevznáším se za tebou, vznáším se za babočkou, máš ji na rameni... Můžu si sáhnout?“

„Na motýly se nesahá! Setřela bys mu pel.“

„To bych nerada.“

„Vem si placku a vrať se, odkuds přišla. Nemůžu se tahat s cizí holkou, když jdu za princeznou...“

Honza se zvedl i s motýlem na rameni, otřel si zaprášenou zadnici a vykročil k zámku. Babočka paví oko se vznesla, zamávala křídly a usadila se Bibianě ve vlasech. Bibiana tu stála s hlavou pyšně vztyčenou, ani se nepohnula, aby se motýl nepolekal a neodletěl.

Na obzoru se bělal zámek s červenou střechou a čtyřmi věžemi. Ale vidět byly jenom dvě, zadní se schovávaly za předními v zákrytu. Bibiana stála na polní cestě s motýlem ve vlasech a s plackou v ruce. Dívala se za Honzou a uvažovala, kam se vrátit.

Cesta jako by mířila k zámku na kopci, jenže zdání klame. Před kopcem byl ještě docela malý kopeček a ten bránil v rozhledu; kdoví, co se za ním skrývá... Honza posilněný plackami si vykračoval statečně. Za chvíli byl na kopečku. Pod sebou v údolí potoka spatřil vesnici, za vesnicí les. V jednom se Honza spletl: myslel si, že je zámek mnohem blíž, co by kamenem dohodil. Vždyť ho viděl od chalupy jako na dlani. Chyba lávky! Jde a jde, už ho nohy bolí a zámek před ním couvá, jako by se ho bál...

19

Cesta přivedla Honzu do vesnice. Kdyby uměl číst, přečetl by si na ceduli před prvním stavením, že se jmenuje Myšíněves. Podivné jméno... Honza tu ještě nikdy nebyl. Proč by někam chodil? Nebylo potřeba, všechno vyřídila máma. Číst a psát se nenačil, protože škola za ním na pec nevylezla. A teď se ocitl ve vesnici. Nic zvláštního na ní nebylo: domy a domky, stodoly a kůlny, dvory a dvorky, vrata a vrátka, zahrady a zahrádky, ploty a plůtky, zdi a zídky, náves, kostel a hospoda. V zahrádkách rozkvétaly růže a z úlů vyletovaly včely, v korunách stromů vyzpěvovali ptáci... Ale kam se poděli lidé? Jediného človíčka tu nepotkal. A jak to, že na Honzu neštěkají psi? Kam všichni zmizeli?

A tu se ze všech dveří, vrat a vrátek vyhrnulý myši. Spousty myší rozmanitých velikostí, od maličkých, jaké by se vešly do skořápky lískového oříšku, až po vypasené řeznické myši o velikosti středně velké kočky. Myši čiperně kmitaly nožičkami a přihnaly se až k Honzovi. Obklopily ho, očmuhávaly mu boty, zvedaly se na zadní tlapky a přední packy k němu vztahovaly, jako by o něco prosily. Ty troufalejší mu vylezly na boty a šplhaly vzhůru po kalhotách, ty drobnější mu dokonce vlezly do nohavic. Vyděšený Honza je setřásl a dal se do běhu. Bylo to poprvé v životě, co se takto rozběhl, na peci se běhat nedá. Teď upaloval jako o život s myším národem v patách. Přiběhl k hospodě. Dveře se otevřely... a hned se za Honzou zaklaply myším před nosem.

Vyčerpaný Honza se složil na židli u výčepu. Hospoda byla plná lidí, psů a koček, celá vesnice tu našla útočiště před myšmi. Nikdo si netroufl ani nos vystrčit, aby se mu do něj některá nezahryzla.

„Že ty jsi ten Honza pecivál,“ řekl muž s prošedivělými vousy, starosta obce Myšíněves. „Máš prý se oženit s princeznou!“

„Ano prosím,“ špitl Honza.

Oči všech lidí v hospodě, dospělých i dětí, psů a koček se na něj upíraly.

„A nemáš se taky stát králem?“ pokračoval starosta ve vyptávání a celá hospoda civěla na Honzu, jako by je mohl zachránit před myší pohromou. Zvláště kočky se tvářily provinile, protože selhaly na celé čáře. Kdo jiný než kočky měl vyhnat myši z vesnice! Jenže i ony se schovávaly s ostatními v hospodě.

„Prý mi to sudičky přisoudily...“ připustil Honza váhavě. Nebyl si jistý, stane-li se králem doopravdy.

„To bys nám mohl odpomocť od myší, když budeš králem!“

„Rád bych... Ale jak?“

„To my nevíme, tohle by měl vědět král!“ řekl starosta.

„Ale já ještě král nejsem. Až se jím stanu, budu na vás pamatovat,“ slíbil Honza. „Určitě mě, až budu králem, něco proti myším napadne...“

„Ale to by už mohlo být pozdě...“

„Co vám ty myši udělaly?“

„Všecko! Žerou, na co přijdou, všude vlezou, do bot i do postele, do hodin i do vodovodu, do psí boudy i do holubníku. A odevšad se na nás dívají. I do kostela vlezly a v kostele do lavic, do varhan a taky na kazatelnu... Kočky a psi před nimi prchají,“ ozývaly se hlasy ze všech stran. „Jenom do hospody si netroufnou. Proto jsme všichni tady.“

Lidé, psi a kočky se na Honzu dívali, jako by měl být jejich spasitelem. Nikoho už nebavilo trčet celé dny v hospodě, doma jim stála práce. Bylo třeba posekat trávu, už přerůstala ploty, nasušit seno, taky podojit krávy, umýt okna a vyprat velké prádlo...

Honza přemýšlel, až se mu z hlavy kouřilo, ale na nic rozumného nepřišel. Jak by taky mohl, na peci toho moc nepochytil a v myších se nevyznal. Seděl na židli jako pecka, díval se před sebe a krčil rameny.

„No tak já už půjdu,“ řekl po chvíli a zvedl se ze židle.

„No tak šťastnou cestu,“ řekl starosta a otevřel mu dveře z hospody; ale opatrně, aby myši nevtrhly za nimi.

„Dobré pořízení!“ volali za Honzou lidé, kočky a psi.

Myším se naštěstí do hospody nechtělo, přidaly se k Honzovi a doprovodily ho až na kraj Myšiněvsi. Pak se vrátily zpátky a rozlezly se po domech, kůlnách, stodolách a chlévech a dál si tam žily své myší životy.

Cesta z Myšiněvsi mířila rovnou k zámku – jako by k němu vedly všechny cesty. Cíl jasný, dobře viditelný. Jenže se nepřibližoval, jako by prchal před vojskem dobyvatelů. V podvečer cesta přivedla Honzu do lesa a tam se mu ztratila mezi stromy, rozplynula se v mechu, kapradí, spadaném jehličí, v ostružiní a loňském listí.

Babočka odlétla, ztratila se mezi květy a Bibiana zůstala na polní cestě sama. Dívala se na bílý zámek s červenými věžemi a myslela na babičku. Bylo jí divné, že se ještě neozvala. Už by měla být doma v bačkorách, už by měla volat. Snad nepřeslechla zvonění? Sáhla do kapsy pro telefon, ale na displeji nebyl žádný vzkaz. Zmáčkla babiččino číslo, ale telefon zůstal němý. – Měla by hvízdnout na prsty a vrátit se zpátky... Zrovna teď, když je jí tak dobře, když se jí odtud ani trošku nechce?

Ještě se tu porozhlédne. Odvznášela se na kopeček s výhledem a uviděla v dálce lesklé tašky na střechách. To by mohlo být zajímavé. Dlouhými kroky-skoky se vydala k vesnici. Zarazila se u cedule s nápisem

MYŠINĚVES

Bylo tu podezřelé ticho. Nevítal ji štěkot psů, nezaslechla hlasy ani zvuky doprovázející lidskou činnost, jenom ptáci prozpěvovali v korunách stromů a včely bzučely kolem úlů v zahradách s přerostlou trávou. Co teď? – Vykročila k prvnímu stavení.

Vtom zaslechla šustot v trávě a tenké kníkání... Tisíce, snad miliony drobných nožiček se k ní sbíhaly ze všech stran a vzápětí byla obklíčena myšmi rozmanitých velikostí a barev od bílé přes všechny šedi a hnědi až po čern havraní. Bála se vykročit, aby je nezašlápla. Zírala na myši a myši zíraly na ni milionem pichlavých očiček. Nic neříkaly, jen občas zakníkaly.

Bibiana myším nabídla Honzovu placku. Odmítavě zavrtěly hlavičkami a dívaly se na ni dál. Přece tu nemůže zůstat obklopena tajemnými myšmi věčně. Zvedla nohu, ale nedošlápla, hned ji vrátila zpátky. Nemůže přece šlapat po živých tvorech.

Kdyby tu byla Pipilotte, moje zrzavá kočka, napadlo Bibianu. Jenže ani ta by tu nebyla nic platná, vždyť je to strašpytel...

Ledva to domyslela, objevilo se na silnici zrzavé zvíře o velikosti dvojnásobného tygra. Kdyby mělo rozměry kočky domácí, vypadalo by to obrovské zvíře jako strašpytel Pipilotte. Zvíře se přikrčilo, rozhlíželo se kolem, jako by hledalo příhodnou skrýš, ale nic takového nenašlo. Myši se vyděsily, jejich sebevědomí se rázem vytratilo. S očima upřenýma na zrzavou příšeru začaly couvat.

Byla to Pipilotte. Strašně se polekala, tolik myší najednou neviděla ani v tom nejhroznějším snu. Ale když si uvědomila, že před ní couvají, strach se z ní začal vytrácet. Nahrbila hřbet a naježila srst, rázem se zvětšila na velikost trojnásobného tygra a zlověstně zasyčela... A myši se daly na útěk. Běžely po silnici přes celou Myšiněves, kolem hospody a kostela, z domů a stodol, ze vrat, dveří a oken vybíhaly další myši a hnaly se pryč odtud, jako by tekly prudkým proudem, silnice se proměnila v myší řeku. Za patami jim kráčela sebejistá a nebojácná Pipilotte, vedle ní se vznášela drobná dívka Bibiana. Myši se jako povodeň přehnalý vesnicí a zmizely v lese.

Čím to, že se Pipilotte objevila v Myšíněvsi právě včas? Jak to, že je tak veliká? uvažovala Bibiana. Jak dvojnásobný tygr!

„Protožeš potřebovala moji pomoc,“ řekla Pipilotte, jako by uměla číst myšlenky. Jako by bylo běžné, že se kočky vyjadřují ve větách rozvitých, a dokonce v souvětích. „Nejsem o nic větší než kterákoli jiná kočka domácí, to ty jsi zmenšená, Bibiano. Jinak by ses přece do Babiččina divadla nevešla.“

Jenže Pipilottě nevydržela nabytá sebejistota dlouho. Když dorazily k hospodě, otevřely se dveře výčepu a z nich se vyhrnul dav lidí v čele s panem starostou. Zároveň s nimi vyběhli z hospody také psi a kočky, kteří se tam schovávali před myši. Všichni se radovali, že myši z vesnice odtáhly, že už je od nich konečně pokoj.

„Ať žije kočka osvoboditelka!“ volali všichni. „Ať žije holčička, která ji přivedla! Ať žije jaro!“

Když to Pipilotte uviděla a uslyšela, její dušička se rázem scvrkla z tygří velikosti na dušičku ztraceného koťátka, a přestože byla velká jak dvojnásobný tygr, polekala se té slávy, která se na ni vyhrnula z hospody, a dvojnásobnými tygřími skoky se dala na útěk. Pryč z divadla, zpátky pod skříň v Bibianině pokoji.

24

5

Cesta se rozplynula mezi stromy, Honza dorazil do lesa a tam se ztratil. Takový den! Jak je ten svět veliký, jako by neměl konce! Něco podobného pecivál Honza dosud nezažil. Rozhlížel se kolem a marně hledal zámek s princeznou, ten bílý zámek s červenou střechou, se čtyřmi věžemi. Z chalupy ho měl na dosah ruky, a najednou se mu ztratil. Kolem dokola jsou jenom stromy a stromečky, kapradí, maliní a ostružiní, křoviska a houštiny a zase stromy, jehličnaté i listnaté, suché větve praskají pod nohama a nikde žádná pec, na niž by se mohl uchýlit. Nikde žádná buхта! – Už se začalo smrákat,

